

۱- در کدام گزینه معنی تمام واژه‌ها به ترتیب درست نیست؟

- ① حقه، هوس (فریب - سودا) ② زلف، غصه (گیسو - اندوه) ③ خیال، عشرت (فکر - خوش گذرانی) ④ باز آمد، خوبرو (برگشت - زیبا رو)

۲- نقش «ت» در هماوردت در مصراع «هماوردت آمد مشو باز جای» چیست؟

- ① مضاف‌الیه ② مفعول ③ نهاد ④ مسند

۳- در میان گروه کلمات زیر، املاي چند واژه درست است؟

«هرس‌الخمینی - هک شده و مکتوب - وقاحت و بی‌شرمی - استوره‌ی شجاعت - خطوط و ستور - آرام و متلاطم - حلال احمر - آستر لباس - ازدحام و شلوغی - تقریظ و ستایش»

- ① چهار ② پنج ③ شش ④ هفت

۴- چند تا از ترکیب‌های زیر، نادرستی املاي دارند؟

«بدر و حنین و عاشورا، غنای خالق، دعای فرج و توسل، نسیان و غفلت، مقریان خانقاه، مشیت باری تعالی، مظهر فقر، ازدهام مردم، هجوم بعثی‌ها، ترجیه و برتری، هیئت صلیب سرخ، آرام یا متلاطم»

- ① یکی ② دو تا ③ سه تا ④ چهار تا

۵- همهٔ ابیات «رجز» هستند به جز بیت گزیدهٔ

- ① تو قلب سپه را به آیین بدار
② پیاده، ندیدی که جنگ آورد؟
③ بدو گفت خندان که نام تو چیست؟
④ کشانی پیاده شود همچو من
- من اکنون پیاده کنم کار زار
سر سرکشان، زیر سنگ آورد؟
تن بی‌سرت را که خواهد گریست؟
ز دو روی خندان شوند انجمن

۶- در کدام گزینه واژه‌ای نادرست معنا شده است؟

- ① عداوت: دشمنی / نقض: نیکو
② لثیمی: پستی / دهش: بخشش
- ③ هما: پرنده‌ای از راستهٔ شکاریان / عامل: حاکم
④ هرا: آواز مهیب / ماسوا: آن چه غیر خداست

۷- نقش دستوری واژهٔ مشخص شده در کدام گزینه نادرست است؟

- ① نه تسلیم و سازش نه تکریم و خواهش
② من آزاده از خاک آزادگانم
③ مپندار این شعله افسرده گردد
④ کجا می‌توانی ز قلبم ربایی
- بتازد به نیرنگ تو، توسن من «نهاد»
گل صبر می‌پرورد دامن من «مفعول»
که بعد از من افزود از مدفن من «مفعول»
تو عشق میان من و میهن من «نهاد»

۸- کدام بیت با عبارت زیر متناسب است؟

«کلمات، آن قدر قدرت داشتند که هم جان می‌دادند و هم جان می‌گرفتند و آنجا بود که معجزهٔ کلمه را فهمیدم.»

- ① مستمع صاحب سخن را بر سر کار آورد
② سبد سبد گل ادراک در سخن دارم
③ عالمی را یک سخن ویران کند
④ سخن بیرون مگوی از عشق سعدی
- غنچهٔ خاموش، بلبل را به گفتار آورد
بهار عاطفه است این غزل که من دارم
روبهان مرده را شیران کند
سخن عشق است و دیگر قیل و قال است

۹- بیت زیر را کدام واژه کامل می‌کند؟

«کیفیت چشم تو همه را کرد
گو باده‌فروشان در میخانه ببندند»

- ① گلشن ② کفاف ③ هیئت ④ معیار

۱۰ - در کدام گزینه مترادف واژگان «آرزو - دوستی» را می‌توان یافت؟

- ۱) به جان دلبرم کز هر دو عالم
۲) آرزو می‌خواه لیک اندازه خواه
۳) ما از تو به غیر از تو نداریم تمنا
۴) دوستی با مردم دانا نکوست
- تمنای دگر جز دلبرم نیست
بر نتابد کوه را یک پَر کاه
حلو با کسی ده که محبت نچشیدست
دشمن دانا به از نادان دوست

۱۱ - بیت «آب دریا، جمله در فرمان توست / آب و آتش، ای خداوند آن توست» با کدام گزینه قرابت معنایی دارد؟

- ۱) جمع آب و آتشیم و خاک و باد
۲) آب و خاک و باد و آتش بنده‌اند
۳) آب و آتش به هم آمیخته‌ای از لب لعل
۴) در میان آب و آتش همچنان سرگرم توست
- وین بنای خانه ویران ماست
با من و تو مرده با حق زنده‌اند
چشم بد دور که بس شعبده باز آمده‌ای
این دل زار و نزار اشکبارانم چو شمع

۱۲ - در کدام بیت صورت واژه مشخص شده از دید املائی درست است؟

- ۱) نه هر کس سزاوار باشد به (صدر - صدر)
۲) از (شست - شصت) تو بر زخم عدو راست رود تیر
۳) یکی (نفز - نقض) بازی کند روزگار
۴) ز پادشاه و گدا (فارغم - فارقم) بحمدالله
- کرامت به فضل است و رتبت به قدر
زان روی که تیر تو بود راهبر فتح
که بنشاندت پیش آموزگار
گدای خاک در دوست، پادشاه من است

۱۳ - نوع «رای مشخص شده در بیت زیر، در همه ابیات دیده می‌شود، به جز:

هدیه‌ها می‌داد هر درویش را تا بیابد نطق مرغ خویش را»

- ۱) صخره را گفتم، مکن با او ستیز
۲) تو را آتش عشق اگر پر بسوخت
۳) خاتم جم را بشارت ده به حُسن خاتمت
۴) خاقانی از زمانه به فضل تو درگریخت
- قطره را گفتم، بدان جانب مریز
مرا بین که از پای تا سر بسوخت
کاسم اعظم کرد از او کوتاه دست اهرمن
او را امان ده از خطر آخرالزمان

۱۴ - در کدام گزینه واژه‌ای نادرست معنا شده است؟

- ۱) افسر: دیهیم / بادپا: تیزرو
۲) خطه: سرزمین / دژ: حصار
۳) دوده: طایفه / سنان: سرنیزه
۴) درع: شمشیر / نظاره: نگریستن

۱۵ - کدام یک از گزینه‌های زیر با بیت «تویی خلاق هر دانا و نادان / تویی رزاق هر پیدا و پنهان» ارتباط معنایی ندارد؟

- ۱) رزق هر چند بی‌گمان برسد
۲) چنان پهن خوان کرم گسترده
۳) مهیا کن روزی مار و مور
۴) ثنا و حمد بی پایان خدا را
- شرط عقل است جُستن از درها
که سیمرغ در قاف قسمت خورد
وگر چند بی‌دست و پایند و زور
که صُنْعش در وجود آورده ما را

۱۶ - در کدام گزینه نهاد محذوف نیست؟

- ۱) باغ ز من صاحب پیرایه شد
۲) رفت و ز مبدأ چو کمی گشت دور
۳) خواست کز آن ورطه قدم در کشد
۴) وان همه هنگامه دریا بدید

۱۷ - «توجه داشتن» معنای کدام واژه است؟

- ۱) عنایت
۲) رعایت
۳) سعایت
۴) مناعت

۱۸ - معنی کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) مخدول: خوار
۲) شهنواز: از آهنگ‌های موسیقی ایرانی
۳) لاجرم: بی‌گناه
۴) طمأنینه: آرامش

۱۹ - معنای واژه‌های «عنا - رعب - مد - مشیت» به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- ۱) آواز خوش - ترس و وحشت - بالا آمدن آب دریا - اراده الهی
۲) بی‌نیازی - ترس و وحشت - بالا آمدن آب دریا - اراده الهی
۳) صدای موسیقی - لرزش - کشیده شدن - خواست خدا
۴) بی‌نیازی - رعشه - پایین رفتن آب دریا - خواست پروردگار

۲۰ - کدام واژه به معنای «یک حزب سیاسی در عراق» است؟

- ۱) کومله
۲) پژاک
۳) بعث
۴) دمکرات

۲۱- در کدام یک از گروه کلمات زیر غلط املائی یافت می‌شود؟

- ۱) «هزیمت و فرار - نغز و دلکش - لهو و لعب - صولت و هیبت - محال و غیر ممکن»
- ۲) «اغراق و بزرگنمایی - سنان و سرنیزه - جوشن و زره - افسر و دیهیم - جلال و شکوه»
- ۳) «مزيج و شوخی - فسوس و ریشخند - سلیح و مهمات - هماورد و حریف - باره گی و اسب»
- ۴) «کمان به زه - لعل گران بها - کوس و طبل - عنان و افسار - ستوه و درمانده - غنیمت و سود»

۲۲- در کدام یک از واژه‌های زیر غلط املائی دیده نمی‌شود؟

- ۱) سندروس ۲) صلیح ۳) سنان ۴) مذیح

۲۳- زمان و نوع افعال، به ترتیب در همهٔ گزینه‌ها به جز گزینه صحیح آمده است.

- ۱) همی رفت و سهراب با او به هم / پیامد به درگاه دژ، گزدهم (ماضی استمراری - ماضی ساده)
- ۲) شود کوه آهن چو دریای آب / اگر بشنود نام افراسیاب (مضارع اخباری - مضارع التزامی)
- ۳) نبینی که درویش بی‌دستگاه / به حسرت کند در توانگر نگاه (مضارع اخباری - مضارع اخباری)
- ۴) پیاده مرا زان فرستاد، طوس / که تا اسپ بستانم از اشکبوس (ماضی ساده - ماضی ساده)

۲۴- «طاق درون مسجد که به طرف قبله است» معرفی کدام واژه است؟

- ۱) رواق ۲) محراب ۳) مناره ۴) ضریح

۲۵- در کدام گزینه واژه‌ای با معنای «سفاهت» آمده است؟

- ۱) باد صبا دروغ‌زن است و تو راستگو
 - ۲) توسنی کردم ندانستم همی
 - ۳) حرف نزن این سخن عنوان مکن
 - ۴) در کف شیر نر خونخواره‌ای
- آن‌جا به رغم باد صبا می‌فرستمت
کز کشیدن تنگ‌تر گردد کمند
خواهش نافهمی انسان مکن
غیر تسلیم و رضا کو چاره‌ای؟

۲۶- در کدام گروه کلمه غلط املائی دیده می‌شود؟

- ۱) حاذق: ماهر ۲) سفاهت: ابلهی ۳) مرهم دل مجروح ۴) واعذ و سخنران

۲۷- در کدام گزینه آرایهٔ ترصیع دیده می‌شود؟

- ۱) راه وصل تو راه پر آسیب
 - ۲) هم عقل دویده در رکابت
 - ۳) خنده به غمخوارگی لب کشاند
 - ۴) سیرت تو خزانهٔ الطاف
- درد عشق تو درد بی درمان
هم شرع خزیده در پناهت
زهره به خنیاگری شب نشاند
نعمت تو نشانهٔ آمال

۲۸- در کدام گزینه غلط املائی وجود دارد؟

- ۱) از خطهٔ نقض پدرام پاک
 - ۲) در خطاب آدمی ناطق بدی
 - ۳) عنان را پیچید گردآفرید
 - ۴) کشانی بدو گفت با تو سلیح
- و زین خاک جان‌پرور تابناک
در نوای طوطیان حاذق بدی
سمند سرافراز بر دژ کشید
نبینم همی جز فسوس و مزیح

۲۹- در همهٔ گزینه‌ها، معنای مقابل واژه‌ها تماماً درست است، به جز گزینه

- ۱) خیره: سرگشته، بیهوده، فرومانده
- ۲) دمان: مهیب، غرّنده، جوشیدن
- ۳) افسر: تاج، دیهیم، کلاه پادشاهی
- ۴) اکرام: بزرگ داشتن، بخشش داشتن، احترام کردن

۳۰- مفهوم عبارت «نیکوخو، بهتر هزار بار از نیکورو.» با مضمون کدام بیت متناسب است؟

- ۱) چون می روشن در آبگینهٔ صافی
 - ۲) چو در غیب نیکو نهادت سرشت
 - ۳) در صورت تو سیرت زیبایی ملک بود
 - ۴) بی جان حسن معنی صورت به کار ناید
- خوی جمیل از جمال روی تو پیدا
نباید ز خوی تو کردار زشت
آن ظاهر آزرده، فریبای ملک بود
گر تو جمال یوسف یا یوسف جمالی

پاسخنامه تشریحی

۱ - گزینه ۱

حقه ← جعبه
متوسط

۲ - گزینه ۱

هماورد تو
آسان

۳ - گزینه ۲

املاي درست واژگان: حرس الخميني، حک شده و مکتوب، اسطوره شجاعت، خطوط و سطور، هلال احمر
متوسط

۴ - گزینه ۲

واژه‌های نادرست: «ازدحام»، «ترجیح»
متوسط

۵ - گزینه ۱

در این بیت مخاطب رستم، توس، فرمانده سپاه ایران است و رجز خوانی جایگاهی ندارد.
متوسط

۶ - گزینه ۱

نقض: شکستن
آسان

۷ - گزینه ۳

این شعله ← نهاد
متوسط

۸ - گزینه ۳

در این بیت شاعر اعتقاد دارد که یک سخن می‌تواند جهانی را نابود و ویران کند و یا اینکه روباهان (بزدلان) را به شیران (دلیران) بدل کند و این تأثیر سخن و کلام است.
متوسط

۹ - گزینه ۲

شاعر در بیت صورت سؤال خطاب به معشوق می‌گوید: «کیفیت چشم او برای همه کافی است، کفاف همه را کرده است»
متوسط

۱۰ - گزینه ۳

تمنّا ← آرزو / محبّت ← دوستی
متوسط

۱۱ - گزینه ۲

مفهم مشترک: همه اجزای جهان، بنده و مطیع فرمان خداوند هستند.
آسان

۱۲ - گزینه ۳

تنها در این بیت، نغز (دلنشین و خوش)، درست انتخاب شده است.
متوسط

۱۳ - گزینه ۲

در این بیت، «رای نخست در اصطلاح دستوریان قدیم، فک اضافه است: تو را پر ← پر تو (اگر آتش عشق پر تو [را] بسوخت (بسوزاند) در «مرا بین»، «رای مفعولی است.

در سایر ابیات و بیت صورت سؤال حرف «را» به معنی حرف اضافه «به» و از نوع متممی است:

بیت گزینه ۱: به صخره گفتم

بیت گزینه ۳: به خاتم جم بشارت بده

بیت گزینه ۴: به او امان بده

متوسط

۱۴ - گزینه ۴

درع: جامه جنگی که از حلقه‌های آهنی سازند، زره

متوسط

۱۵ - گزینه ۱

مفهوم صورت سؤال روزی‌رسانی و آفرینندگی خداوند است که در گزینه ۲ و ۳، به رزاقیت حق و در گزینه ۴ به آفرینندگی خداوند اشاره شده است، اما

گزینه ۱ می‌گوید درست است که خداوند روزی و رزق هر کسی را می‌رساند اما آدمیزاد هم باید تلاش خودش را در این کار به خرج دهد.

متوسط

۱۶ - گزینه ۱

«باغ» در گزینه ۱ نهاد است.

آسان

۱۷ - گزینه ۱

رعایت: مراقب بودن / سعایت: دشمنی / مناعت: بزرگی

آسان

۱۸ - گزینه ۳

«لاجرم» به معنای «به ناچار» است.

آسان

۱۹ - گزینه ۲

تنها در این گزینه معنای تمام واژه‌ها درست است.

متوسط

۲۰ - گزینه ۳

«بعث» حزب سیاسی عراق است.

آسان

۲۱ - گزینه ۳

بارگی غلط است و درست آن بارگی است.

آسان

۲۲ - گزینه ۳

ویرایش غلط‌های املائی: سندروس - سلیح - مزیح

آسان

۲۳ - گزینه ۴

در گزینه ۴، فعل‌های «فرستاد» و «بستانم» وجود دارد که زمان هر یک عبارتند از: فرستاد: ماضی ساده و بستانم: مضارع التزامی.

آسان

۲۴ - گزینه ۲

«محراب» به همان معنایی است که در سؤال معرفی شده است.

آسان

۲۵ - گزینه ۳

«سفاهت» به معنای نادانی یا ناهمی است.

آسان

۲۶ - گزینه ۴

«واعظ» با این املا درست است.

آسان

۲۷ - گزینه ۳

تمام سجع‌های به کار رفته در این گزینه «سجع متوازی» است. در گزینه‌های دیگر تعدادی از سجع‌های به کار رفته «متوازن» است و می‌دانیم که حتی اگر

یک سجع هم «متوازن» باشد آرایهٔ موازنه می‌سازد. سه گزینهٔ دیگر موازنه دارند.

متوسط

۲۸ - گزینه ۱

با توجه به مفهوم بیت، واژهٔ «نغز» به معنی «دلکش و زیبا» صحیح است و واژهٔ «نقض» به معنی «شکستن» غلط است.

آسان

۲۹ - گزینه ۲

دمان: خروشنده، غرنده، مهیب، هولناک

آسان

۳۰ - گزینه ۴

مفهوم گزینهٔ «۴» به مضمون عبارت نزدیک است که بر تری سیرتِ نیکو بر صورت نکوست.

متوسط

پاسخنامه کلیدی

۱ - ۱	۶ - ۱	۱۱ - ۲	۱۶ - ۱	۲۱ - ۳	۲۶ - ۴
۲ - ۱	۷ - ۳	۱۲ - ۳	۱۷ - ۱	۲۲ - ۳	۲۷ - ۳
۳ - ۲	۸ - ۳	۱۳ - ۲	۱۸ - ۳	۲۳ - ۴	۲۸ - ۱
۴ - ۲	۹ - ۲	۱۴ - ۴	۱۹ - ۲	۲۴ - ۲	۲۹ - ۲
۵ - ۱	۱۰ - ۳	۱۵ - ۱	۲۰ - ۳	۲۵ - ۳	۳۰ - ۴